

Филмът за съветската окупация на България стартира при голям интерес

Написано от Христо Христов
Събота, 18 Септември 2021 17:55

Документалният филм „Второто освобождение“, посветен на съветската окупация на България (1944-1947), стартира при голям интерес.

Той бе излъчен премиерно в рамките на тазгодишния „София Филм Фест“ в петък (17 септември 2021 г.) в условията на противоепидемични мерки и 30% заетост на зала „Люмиер“ в НДК, като билетите свършиха рано-рано и много зрители останаха разочаровани, че не могат да изгледат документалната лента.

Автори на сценария са историкът Евелина Келбечева и Светослав Овчаров, който е и режисьор на филма.

60-минутната лента представя периода на съветска окупация (до края на 1947 г. в България остават съветски военни части от Трети украински фронт и си тръгват, едва след като политическата опозиция на комунистическата партия е унищожена, б.а.), стъпвайки на неизвестни за широката публика архивни документи, а също така и архивни кадри.

Въпросът за съветската окупация на България досега е бил обект само на исторически изследвания (виж книгата на историка Веселин Ангелов [„Третата национална](#)

катастрофа“

, 2005 г., б.а.).

Както проф. Евелина Келбечева посочи в новата учебна програма по история за 10-ти клас, приета, 2018 г., обаче не е прието да бъде обяснен терминът „съветска окупация“, както и „съветизация“, и младите поколения българи няма да имат и ни най-малка представа за тези полупремълчавани факти от най-близката ни история.

„Този филм е направен така, че може да бъде и образователен“, заяви пред публиката след края на премиерата режисьорът Светослав Овчаров.

Един от най-впечатляващите документи е позицията на българската делегация, водена от министъра на външните работи в ОФ правителството Петко Стайнов, която заминава за Москва, за да договаря за т. нар. Московско примирие със СССР, САЩ и Великобритания.

Преговори всъщност изобщо няма и българската страна подписва онова, което Кремъл е подготвил.

Филмът за съветската окупация на България стартира при голям интерес

Написано от Христо Христов
Събота, 18 Септември 2021 17:55

Текстът, представен на руснаците от българската страна завършва с израза „Съдете ни!“

„Автор на този унизителен текст няма изписан върху документа, той е колективен – на българската легация. Но може да се каже, че авторът е духът на онова времето. От това унизително поведение България не е извлякла никаква дипломатическа полза“, заяви Овчаров.

„По време на работата ни се сблъскахме с огромно количество човешки съдби, които са премазани в онзи период – и се убедихме, че в това трябва да бъде патосът на филма – в отделната човешка съдба (филмът започва и завършва с историята на момче от Казанлък, което е блъснато и убито от съветска кола, а баща му се опитва да намери правосъдие за извършваното престъпление)“, разказа Светослав Овчаров.

„Това, което трябва да бъде разбрано от този филм е, че станалото между 1944-1947 г. е най-дълбокият катаклизъм, който България изживява. И не говорим само за продоволствена криза, за икономическа, финансова криза. Говорим за разнищване на дълбинната социо-културната тъкан на българското общество“, категорична е проф.

Филмът за съветската окупация на България стартира при голям интерес

Написано от Христо Христов
Събота, 18 Септември 2021 17:55

Евелина Келбечева.

По думите ѝ степента на разрухата след съветската окупация изразена в цифри е, че за погасяване на разходите по съветската окупация и издържането на съветските войски България плаща с три четвърти от своя брутен вътрешен продукт.

Тя посочи, че това е невиджана икономическа катастрофа, която се развива паралелно с тоталното преобръщане на политическата ситуация.

Екипът на филма изрази надежда, че ако този силен интерес, с какъвто бе белязана премиерата, продължава, ще има и други прожекции. Документалната лента вече има собствен живот и се надяваме повече хора да я видят, заявиха от творческия екип.